

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 697
din 06.12.2017

Dosar nr: 203/2017

Petiția nr: 2223/19.04.2017

Petent: .., .. și ..

Reclamat: Ministerul Educației Naționale

Obiect: nealocarea resurselor financiare pentru persoanele decedate precum și nereglementarea situației personalului decedat.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1. ..., .., ...

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Ministerul Educației Naționale, .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenții sesizează cu privire la nealocarea resurselor financiare și pentru persoanele decedate precum și nereglementarea situației personalului didactic decedat.

III. Citarea părților

3.1. Urmare petiției formulate s-a solicitat petenților să procedeze la completarea și precizarea petiției. Petenții au dat curs acestei solicitări.

3.2. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicat (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Petenții și partea reclamată au fost citați pentru data de 20.06.2017 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.), fiind invocată din oficiu excepția de necompetență a Consiliului.

3.3. La termenul din 20.06.2017 au lipsit părțile.

3.4. Partea reclamată a formulat un punct de vedere comunicat petenților.

3.5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin sesizarea făcută, petenții arată faptul că au calitatea de moștenitor a . . . , decedată în anul 2015, angajată a Universității „A. I. Cuza” din Iași. Petenții sesizează cu privire la nealocarea de fonduri și excluderea persoanelor decedate prin acte normative cu referire la prevederile Legii nr. 85/2016 privind plata diferențelor salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada octombrie 2008-13 mai 2011. Petenții arată faptul că forma finală a legii, așa cum a

fost adoptată de către Camera Deputaților a fost amendată de către Senat, la art. 6, fără a mai fi reglementată situația personalului decedat.

4.1.2. Petenții apreciază ca discriminatorie și nealocarea fondurilor de către partea reclamată pentru plata, către moștenitorii legali, a diferențelor salariale pentru personalul didactic decedat.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată invocă la rândul său excepția necompetenței materiare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și respingerea sesizării ca inadmisibilă.

4.2.2. Se apreciază faptul că în prezenta cauză sunt incidente prevederile deciziei Curții Constituționale nr. 997/2008 privind competența Consiliului de a califica din punct de vedere legal un act administrativ normativ, acest atribut aparținând exclusiv instanțelor judecătorești de contencios administrativ.

4.2.3. Raportat la prevederile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare plângerea este apreciată ca fiind inadmisibilă. Se mai arată faptul că nimeni nu beneficiază de un tratament preferențial, legea fiind aplicată tuturor în același mod.

4.2.4. Potrivit art. 1 lit. b) din H.G. nr. 614/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 85/2016 privind plata drepturilor salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada octombrie 2008-13 mai 2011, beneficiarii sunt "personalul didactic și didactic auxiliar, personalul didactic de conducere, de îndrumare și control din învățământul preuniversitar și universitar de stat, precum și din bibliotecile centrale universitare, încadrate în perioada 1 octombrie 2008-13 mai 2011, respectiv într-un interval de timp din această perioadă, care nu au beneficiat de plata diferențelor de drepturi salariale prevăzute la lit.a."

4.2.5. Forma finală a legii, așa cum a fost adoptată de Camera Deputaților, a fost amendată de către Senat la art. 6 care reglementa în mod expres că: "Pentru personalul didactic decedat, calculul se va face pentru întreaga perioadă pentru care este îndreptățit să primească diferențele salariale din intervalul octombrie 2008-13 mai 2011, iar plata se face moștenitorilor, cu respectarea dispozițiilor art. 167 din Legea nr. 53/2003-Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4.2.6. Motivul pentru care a fost amendat proiectul de act normativ prin eliminarea acestui articol și transmiterea spre adoptare fără a mai fi reglementată situația personalului decedat a fost, în opinia autorilor amendamentului, faptul că "Drepturile salariale se acordă intuitu personae și nu pot face obiectul drepturilor succesoriale."

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petentul reclamă ca fiind discriminatorie nereglementarea situației personalului didactic decedat precum și nealocarea resurselor financiare pentru urmașii acestora.

5.2. **În drept**, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.

5.3. Astfel, avem în vedere faptul că, în prezenta cauză, a fost ridicată din oficiu excepția de necompetență materială a C.N.C.D.

5.4. Colegiul director urmează a admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată din oficiu, arătând că o eventuală constatare a unei fapte de discriminare ar afecta norme juridice cu caracter de lege.

5.5. **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din

Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

5.6. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

5.7. Colegiul director urmează a admite excepția invocată din oficiu reținând și aspectul potrivit căruia instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribuit exclusiv al instanțelor de judecată și nici cu privire la legalitatea unui act administrativ-normativ. În acest din urmă caz competența revine instanțelor de contencios administrativ.

5.8. Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

5.9. Având în vedere cele mai sus arătate precum și ordinea analizărilor excepțiilor Colegiul apreciază faptul că admiterea excepției necompetenței face de prisos analizarea fondului petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată din oficiu;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Motivat/Redactat T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.